

ieder(in)

Overzicht punten Regeerakkoord Rutte IV

Inhoud

VN-verdrag

Toegankelijkheid

Rechtspositie, uitvoeringsorganisaties en relatie burger-overheid

Jeugd

Zorg

Stapeling zorgkosten

Financiering sociaal domein

Wonen (incl. wonen en zorg)

Werk en inkomen

Armoede en schulden

Belastingen

Onderwijs

OV en vervoer

Digitale zaken

Cultuur en media



VN-verdrag

- Mensen met een beperking hebben een ongekend potentieel voor de samenleving en hebben daarbij soms praktische ondersteuning nodig. We blijven investeren in de gehandicaptenzorg en gaan door met de goede initiatieven uit het programma Onbeperkt Meedoen.

Toegankelijkheid

- Omdat mensen met een beperking gelijkwaardig deel moeten kunnen nemen aan de samenleving ondersteunen wij het opnemen van een verbod op discriminatie op grond van een handicap in artikel 1 van de Grondwet. Dit passen wij ook toe in de praktijk, waar toegankelijkheid de norm wordt. (p 26)

Rechtspositie, uitvoeringsorganisaties en relatie burger-overheid

- We vergroten de toegang tot het recht voor burgers en mkb door griffierechten te verlagen. En we versterken de sociale advocatuur.
- We werken aan een overheid die betrouwbaar, dienstbaar, dichtbij en rechtvaardig is. We willen dat mensen altijd persoonlijk in contact kunnen komen met de overheid, bijvoorbeeld via een loket waar mensen terecht kunnen met vragen, en essentiële voorzieningen zo veel mogelijk behouden blijven. Het kabinet zet het programma Werken aan Uitvoering voort. Hierbij trekt het kabinet nadrukkelijk samen op met gemeenten, die als eerste overheid optreden.
- We beoordelen wetten op eenvoud, menselijke maat en uitvoering en verbeteren waar nodig. Het mag niet zo zijn dat mensen die onbedoeld een fout maken, direct als fraudeur worden bestempeld. In de uitvoering moet ruimte zijn om af te wijken als de gevolgen voor mensen onevenredig groot zijn. Waar mogelijk krijgen professionals in de uitvoering meer beslisruimte. We nemen daarvoor hardheidsclausules op in de wet.
- Er komt in lijn met het rapport van de Tijdelijke Commissie Uitvoeringsorganisaties (TCU) (Kamerstuk 35387, nr. 3) meer aandacht voor de uitvoeringstoets door instanties zelf, beter inzicht in mogelijkheden van systemen en ICT, het toetsen van voorstellen uit de Kamer op uitvoerbaarheid, een 'doenvermogenstoets', en mogelijk een 'generatietoets'. Grote wetsvoorstellen worden voorafgegaan door een hoofdlijnenbrief. De effecten van wetgeving op de uitvoering worden na één jaar geëvalueerd (invoeringstoets)
- We stimuleren op lokaal niveau mogelijkheden voor burgerparticipatie en burgerinitiatieven, zoals een uitdaagrecht waarbij mensen de mogelijkheid hebben om publieke taken over te nemen van de gemeenten, met de publieke middelen die hiervoor nodig zijn.
- We zorgen dat toezichthouders als de Autoriteit Persoonsgegevens, de Nationale Ombudsman, de Algemene Rekenkamer en het Adviescollege Toetsing Regeldruk en de inspecties extra middelen krijgen om hun taken goed te kunnen uitvoeren.
- Wanneer het algemeen belang dit noodzakelijk maakt, zal het kabinet, met inachtneming van de lokale autonomie en passende waarborgen, gebruik maken van de mogelijkheid een aanwijzing te geven aan de medeoverheden.

Jeugd

- In lijn met de uitspraak van de commissie van wijzen additionele financiering voor jeugdzorg beschikbaar gesteld. Vanaf 2024 worden in aanvulling op de huidige hervormingsagenda extra beleidsmaatregelen in de jeugdzorg genomen. Daarbij kan gedacht worden aan (een combinatie van) normeren van de behandelduur of het introduceren van een eigen bijdrage.
- Goede, tijdige en passende jeugdzorg, met een belangrijke rol voor de eigen omgeving, voorkomt zwaardere zorg. We bakenen duidelijk af wat we onder jeugdzorg verstaan en gemeenten worden in staat gesteld om dit te leveren. Gespecialiseerde jeugdzorg (waaronder jeugd-GGZ) wordt centraler ingekocht. De jeugdbeschermingsketen wordt verbeterd waarbij de rechtsbescherming van het kind en het gezin centraal staan.

Zorg

- Passende zorg is de norm. Dat betekent dat zorg bewezen effectief is en we overbehandeling voorkomen. Het betekent ook dat zorg gericht is op gezondheid, functioneren en kwaliteit van leven; dat zorg samen met patiënt en professional tot stand komt en dat zorg op de juiste plek geleverd wordt. We stellen toezichthouders en uitvoerders in staat hier adequaat op te sturen. We verbeteren en verbreden de toets op het basispakket op basis van een kader voor passende zorg. Er wordt ook gekeken naar bewezen (kosten)effectiviteit in de Wet langdurige zorg (Wlz), Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015.
- Het persoonsgebonden budget (PGB) blijft een geschikt middel voor eigen regie, waarbij passende zorg centraal moet staan. (P34)
- We willen meer aandacht voor preventie en een gezonde levensstijl van jongs af aan. Kinderen die ongezond opgroeien staan veelal op een achterstand. Vermijdbare gezondheidsverschillen pakken we daarom aan. Wij verbreden het Preventieakkoord met mentale weerbaarheid.
- Een contract vormt de basis voor aanbieders en verzekeraars om afspraken te maken over passende zorg, betaalbaarheid en doelmatigheid. Daarom verbeteren we het contracteerproces. Als in de GGZ en wijkverpleging ongecontracteerde zorg onvoldoende afneemt, wordt de aanpak verstevigd. Gedacht wordt aan verplichte kwaliteitsregistratie en onafhankelijke indicatiestelling. Als dit onvoldoende effectief is, wordt gekeken naar een geringe eigen bijdrage of een verlaging van de vergoeding van ongecontracteerde zorg. Dit alles met behoud van keuzevrijheid voor de patiënt.
- Bezuiniging op termijn van 4,8 miljard euro op zorg.

Stapeling zorgkosten

- Het abonnementstarief heeft geleid tot een beperking van stapeling van zorgkosten en is transparant en eenvoudig in de uitvoering. Door stijgend gebruik van de huishoudelijke hulp staat de beschikbaarheid van voorzieningen onder de Wmo onder druk. Daarom werken we naar een eerlijkere eigen bijdrage voor de huishoudelijke hulp met landelijke normen en met oog voor betaalbaarheid van lage- en middeninkomens. Hierdoor blijven hulp en ondersteuning beschikbaar.
- Het eigen risico maken we slimmer en betaalbaarder. Mensen hoeven niet in een keer hun gehele eigen risico te betalen maar een betaling per behandeling tot een maximum van 385

euro. Daarnaast willen we de stapeling van eigen bijdragen monitoren en tegengaan, bijvoorbeeld door maximering van de eigen betalingen bij het geneesmiddelenvergoedingssysteem (GVS).

Financiering sociaal domein

- Om een stabielere financiering voor de medeoverheden te realiseren en hun autonomie te vergroten, wordt in de komende jaren een nieuwe financieringssystematiek voor de periode na 2025 uitgewerkt, waarbij de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied wordt betrokken. Daarbij worden ook alternatieven voor de OZB en MRB in de beschouwing betrokken. In de huidige kabinetsperiode zal de financiering van de medeoverheden grotendeels worden vormgegeven via de accres systematiek.

Wonen (inclusief wonen en zorg)

- We versnellen de woningbouw tot rond de 100.000 woningen per jaar. We streven ernaar dat ten minste twee derde van de woningen betaalbare huurwoningen en koopwoningen tot aan de grens van de Nationale Hypotheekgarantie zijn.
- De verhuurderheffing wordt afgeschaft.
- Een hernieuwde Nationale Woon- en Bouwagenda. Hierin komen afspraken over het aantal te bouwen woningen en de randvoorwaarden voor de bouw, zoals capaciteit voor vergunningverlening en voldoende bouw personeel.
- Het Bouwbesluit wordt verbeterd en belemmeringen voor woningbouw worden weggenomen.
- We verlagen de sociale huur voor mensen met een lager inkomen en we verhogen stapsgewijs de huur voor mensen met een hoger inkomen tot de marktconforme huur.
- Ouderen moeten gezond ouder kunnen worden in hun eigen of passende omgeving. Dat betekent onder andere inzetten op meer seniorenwoningen en andere woonvormen, levensloopbestendige woningen, mantelzorg, digitale zorg, domotica en valpreventie. Wij stimuleren gemeenten om mogelijk kwetsbare ouderen vroeg in beeld te hebben en langer thuis wonen mede te faciliteren.
- Voor een toekomstbestendige ouderenzorg wordt wonen en zorg stapsgewijs gescheiden zodat langer thuis wonen nog meer gestimuleerd wordt. Hierbij is expliciete aandacht voor innovatieve 34 woonvormen en voor de mogelijkheid voor iedereen, ongeacht inkomen, om betaalbaar langer thuis te blijven wonen met zorg.

Werk en inkomen

- We nemen maatregelen om de arbeidsparticipatie en positie van arbeidsongeschikten te verbeteren. Daarnaast onderzoeken we -in overleg met de sociale partners- hoe 'hardheden' in de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) hervormd kunnen worden met oog voor uitvoerbaarheid, betaalbaarheid en uitlegbaarheid. (p 24)
- De komende jaren willen we, samen met sociale partners, gemeenten en het UWV, meer mensen naar werk begeleiden. Verder gaan we meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar werk begeleiden en breiden we het aantal beschutte werkplekken uit.

- We verruimen de bijverdiengrenzen in de Participatiewet en samen met gemeenten zorgen we er voor dat mensen die langdurig in de bijstand zitten actief worden benaderd en worden ondersteund en gestimuleerd naar werk. We vragen daarbij ook een eigen actieve rol van uitkeringsgerechtigden. Daarbij hebben we oog voor ieders talenten en beperkingen, werken we vanuit vertrouwen en is er ruimte voor maatwerk. We wijzigen de kostendelersnorm zodat inwonende jongvolwassenen tot 27 jaar niet langer meetellen als kostendeler voor de uitkering van huisgenoten. (p 24)
- We breiden de arbeidsmarktinfrastructuur uit om de overgang van werk-naar-werk en van uitkering-naar-werk te stimuleren. Onderdeel hiervan zijn instrumenten voor om- en bijscholing die de overstap naar tekortberoepen ondersteunen. Opgedane ervaringen met de regionale mobiliteitsteams in de coronacrisis worden hierbij betrokken.
- Ook bevorderen we permanente scholing via leerrechten. In overleg met sociale partners wordt de beëindiging van de arbeidsovereenkomst via een van-werk-naar-werk-route uit het MLT-advies nader uitgewerkt. We verkleinen de verschillen tussen vast en flex.
- We maken werken lonender en verkleinen de armoedeval. We voeren een minimumuurloon in op basis van de 36-urige werkweek (initiatiefwetsvoorstel Gijs van Dijk (PvdA) en Maatoug (GroenLinks). We verhogen het minimumloon stapsgewijs met 7,5% en houden de koppeling met de uitkeringen (behoudens de AOW) in stand om het bestaansminimum te verstevigen.
- Er komt een arbeidsongeschiktheidsverzekering voor alle zelfstandigen, die zo wordt vormgegeven dat oneerlijke concurrentie en te grote inkomensrisico's voor individuen worden voorkomen.
- In totaal investeren we €500 mln per jaar in het hervormen van de arbeidsmarkt, reïntegratie en het aanpakken van armoede en schulden. Ook trekken we €300 mln per jaar uit voor lastenverlichting van het mkb via loondoorbetaling bij ziekte.
- We verkleinen de verschillen tussen vast en flex. Te veel mensen in Nederland zijn afhankelijk van tijdelijke contracten. Dit zorgt voor onzekerheid. In lijn met het SER MLT-advies worden oproep-, uitzend- en tijdelijke arbeidscontracten beter gereguleerd. Om de interne flexibiliteit en wendbaarheid van bedrijven te vergroten wordt in overleg met de sociale partners een budgettair neutrale deeltijd-WW uitgewerkt, met oog voor uitvoerbaarheid en betaalbaarheid.
- We hebben de ambitie om de toeslagen af te schaffen, zodat mensen niet meer verdwalen in ingewikkelde regelingen of te maken krijgen met hoge terugvorderingen. We zetten hiervoor deze kabinetsperiode de eerste stappen. We hebben daarnaast de ambitie het belastingstelsel te vereenvoudigen en te hervormen en zetten ook daartoe de eerste stappen.

Armoede en schulden

- Ook zetten we de brede armoede- en schuldenaanpak met volle kracht door en zorgen voor een betere, verantwoorde overheidsincasso met oog voor de menselijke maat en we nemen bovenstaande maatregelen om de relatie tussen burger en overheid te verbeteren.
- We herijken elke vier jaar het sociaal minimum om vast te stellen of dit toereikend is om van te leven en mee te doen in de samenleving.

Belastingen

- We hebben de ambitie om de toeslagen af te schaffen, zodat mensen niet meer verdwalen in de ingewikkelde regelingen of te maken krijgen met hoge terugvorderingen. Daarom voeren we de komende jaren een fundamentele herziening van de kinderopvang toeslag door. In stappen verhogen we de vergoeding van de kinderopvang tot 95% voor werkende ouders. De toeslag wordt daarnaast direct uitgekeerd aan kinderopvanginstellingen zodat ouders niet meer worden geconfronteerd met hoge terugvorderingen. Ouders betalen alleen nog een kleine eigen bijdrage. Ook hervormen en vereenvoudigen we de huurtoeslag. In de tussentijd gaan we door met verbeteringen in het huidige toeslagenstelsel.
- We hebben daarnaast de ambitie het belastingstelsel te vereenvoudigen en te hervormen en zetten ook daartoe de eerste stappen.

Onderwijs

- We gaan verder met de verbeteraanpak van passend onderwijs en streven naar inclusief onderwijs waarbij kinderen met en zonder een beperking of ziekte samen naar school gaan.
- We brengen het aantal onnodige thuiszitters terug naar 0 door elk kind een vorm van onderwijs te geven, onder meer door het vormgeven van een Digitale School.
- We investeren structureel €1 miljard per jaar voor het vergroten van de kansengelijkheid, inclusief de maatschappelijke diensttijd. (p.20)
- We brengen het gespecialiseerd voortgezet onderwijs zo snel als mogelijk onder bij het voortgezet onderwijs.
- Het praktijkonderwijs is een volwaardige onderwijssoort. We werken toe naar rechtstreekse financiering met inachtneming van het lopende onderzoek dat hiernaar wordt uitgevoerd door Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt Nijmegen.
- We verbeteren de overgang van basis- naar voortgezet onderwijs. We stimuleren brede en verlengde brugklassen met oog voor de talenten van elke leerling. We bevorderen doorstroom en differentiatie om leerlingen maximale kansen te geven in het voortgezet onderwijs. We geven ruimte voor een maatwerkdiploma.
- We sluiten een pact tussen overheid, onderwijsinstellingen en bedrijfsleven om te zorgen dat elke mbo-student een stageplek en een passende vergoeding krijgt. We bannen stagediscriminatie uit.
- We versterken de roc's als regionale opleidingscentra waarin ook volwassenen een leven lang leren en ook nieuwkomers – op basis van de nieuwe inburgeringswet – vanaf dag één leren en integreren. We bevorderen de gelijke behandeling van studenten uit het mbo, hbo en wo.
- Het bindend studieadvies (BSA) wordt aangepast. Studenten die in het eerste jaar niet de BSA-norm halen, krijgen de kans om in het tweede jaar de puntennorm alsnog te halen. Bij evident onvoldoende studievoortgang behoudt de instelling de mogelijkheid om een bindend studieadvies af te geven aan het einde van het eerste jaar en de student te begeleiden naar een beter passende opleiding. Met dit aangepaste BSA dragen we ook bij aan het verhogen van het studentenwelzijn.

OV en vervoer

- We ontwikkelen 'hubs' waar reizigers eenvoudig kunnen overstappen naar een (deel)auto, (deel)fiets, trein of metro via multimodaal reisadvies op maat. Ook zetten we in op het sociaal veiliger maken en het toegankelijker maken voor mensen met een beperking van het openbaar vervoer. We investeren in fietsenstallingen bij OV-knooppunten en fiets snelwegen. Om reizen naar werk betaalbaar te houden, verhoogt het kabinet de onbelaste reiskostenvergoeding. (p 15)

Digitale zaken

- Iedereen krijgt de kans om mee te komen door digitale kennis- en vaardigheden aan te bieden in het onderwijs en via om- en bijscholing. We pakken digibetisme gericht aan via een publiek/private strategie voor digitale geletterdheid en we verbeteren de toegankelijkheid van digitale overheidsdiensten, met behoud van alternatieven voor digitale overheidscommunicatie. (p 30)

Cultuur en media

- Programma's van de Nederlandse Publieke Omroep worden zoveel als mogelijk toegankelijk voor mensen met een audiovisuele beperking. Hierbij zal gebruik gemaakt worden van onder andere audiodescriptie, gebarentolken en (gesproken) ondertiteling.